

VIRU-NIGULA VALLA 2024. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

SISUKORD

1. ÜLDOSA.....	4
1.1. MAKROMAJANDUS- JA RAHANDUSPROGNOOS	4
1.2. KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE FINANTSJUHTIMISE SEADUS (KOFs).....	6
1.3. ÜLEVAADE VIRU-NIGULA VALLA 2024. AASTA EELARVEST	7
2. PÕHITEGEVUSE TULUD.....	10
2.1. MAKSUTULUD.....	11
2.2. KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK (OMATULUD).....	13
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	14
2.4. MUUD TEGEVUSTULUD.....	15
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	17
3.1. ÜLDVALITSEMINE (01)	18
3.2. MAJANDUS (04).....	20
3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)	21
3.2.2. Transpordi korraldus.....	22
3.2.3. Muu majandus	22
3.3. KESKKONNAKAITSE (05).....	23
3.3.1. Jäätmekäitlus	23
3.4. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS (06).....	24
3.4.1. Tänavavalgustus	25
3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus	25
3.5. TERVISHOID	26
3.6. VABA AEG JA KULTUUR (08).....	26
3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus	27
3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	28
3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused.....	28
3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	28
3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu.....	29
3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus	29
3.6.7. Viru-Nigula Muuseumid	<i>Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.</i>
3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu.....	30
3.7. HARIDUS (09).....	30
3.7.1. ALUSHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	32
3.7.2. PÕHIHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	32
3.7.3. HUVIHARIDUS (MUUSIKAKOOL)	32
3.7.4. KOOLITRANSPOORT	33

3.7.5. KOOLITOIT	33
3.7.6. MUU HARIDUS	33
3.8. SOTSIAALNE KAITSE (10)	33
3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse.....	35
3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse	36
3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused	37
3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	37
3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus.....	37
3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse	37
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	38
5. FINANTSEERIMISTEGEVUS	39
6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	39

1. ÜLDOSA

Viru-Nigula vallas on seisuga 01.01.2024 5631 elanikku. 01.01.2023 seisuga oli 5720 elanikku, vähenemine 89 inimese võrra. Valla territooriumi pindala on 312,58 km². Vallas on kokku 46 asulat: üks linn (Kunda), kaks alevikku (Aseri ja Viru-Nigula) ning 43 küla. Keskuseks on Kunda linn.

Valla 2024. aasta eelarve koostamise õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ja Viru-Nigula valla arengukava. Eelarve koostamise aluseks on Rahandusministeeriumi suvine majandusproгноos, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS) ja Viru-Nigula valla arengukava, eelarvestrateegia ja finantsjuhtimise kord.

Viru-Nigula valla eelarvelised hallatavad asutused on Kunda Ühisgümnaasium, Aseri Kool, Vasta Kool, Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke, Viru-Nigula valla kultuurikeskus, Viru-Nigula Avatud Noortekeskus, Viru-Nigula valla raamatukogu, Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus, Viru-Nigula valla spordikeskus, Viru-Nigula valla muusikakool, Viru-Nigula valla majanduskeskus.

1.1. Makromajandus- ja rahandusproгноos

Majandusolud on pärast Ukraina sõja puhkemist Eestis ja lähiriikides olnud keerulised. Majandusliku kindlustunde indikaatorid ja nendega käsikäes käiv majanduskasv on viimase pooleteise aasta jooksul liikunud allamäge. EL riikide majanduskasvu on pärssinud energia kiire hinnatõus ning sõjast tingitud kaubanduspiirangud. Eestit kui piiriäärset majandust on idakaubanduse järsk langus mõjutanud keskmisest rohkem. Eesti kui suure ekspordi osakaaluga majanduse jaoks teeb olukorra keeruliseks EL keskmisest selgelt kehvem olukord meie lähi naabrite juures. 2022. aastal oli Eesti majandus statistika järgi ainukesena ELis languses ja langus on jätkunud ka 2023. aastal.

Mitmete näitajate järgi on Eesti majandus viimaste aastate kriisidele siiski hästi vastu pidanud. Töötuse kasv sõja algusest on olnud mõõdukas ja paljuski seotud põgenike saabumisega, kes on tööturul olnud aktiivsed. Ettevõtted on suutnud kasvanud sisendhinnad väljamüügihindadesse enamasti üle kanda, kasumlikkust isegi kasvatades. Samal ajal on palgad kasvanud suhteliselt kiiresti, keskmiselt üle 10% aastas, kuigi hinnatõusule on see kasv kuni viimase ajani alla jäänud. 2022. aastal, pea 20% hinnatõusu tingimustes, õnnestus elanikkonnal tervikuna oma tarbimise taset kasvatada, kuigi reaalsissetulekud vähenesid oluliselt. Sellele

aitasid kaasa viirusekriisi aegsete piirangute ajal kogunenud säästud ja pensioni II samba varade kasutuselevõtmine.

Kevadega võrreldes on majandusarengu väljavaated lähemaks aastaks muutunud pessimistlikumaks. Kevadist prognoosi tehes oli majanduskonjunktuur enamikus EL riikides pöördunud kergele tõusule, andes lootust majanduskasvu peatsest taastumist. Sellest ajast alates aga on majanduskliima enamikus EL riikides, nagu ka Eestis, hakanud taas jahenema. ELis on jahenemine kõige jõulisem Saksamaal, mis on seotud Hiina majanduse raskustega. Eesti jaoks on kõige problemaatilisem nõudluse järsk langus Põhjamaade kinnisvara- ja ehitussektoris, millele on orienteeritud suur osa kohalikust puidu- ja mööblitööstusest.

Nõrk välisnõudluse ja tootmissisendite kiirelt kasvanud hinnad hoiavad Eesti majanduse languses ka 2023. aastal. Eesti eksport on eelkõige nõrga välisnõudluse ja transiitkaubanduse kadumise tõttu 2023. aastal selges languses. Kevadel oodatud konjunktuuri paranemine on praeguseks lükkunud 2024. aastasse, mis koos ettevõtete kohanemisega peaks taastama ka ekspordi kasvu. 2023. aastal on oodata 2% majanduslangust, kuid järgneval paaril aastal juba pea 3% tõusu.

Hinnatõus aeglustub 2023. aasta jooksul kiiresti, jõudes aasta lõpuks alla 6% aastases võrdluses. See tähendab, et palga- ja pensionitulu ostujõud aasta kokkuvõttes suureneb. Eluasemega seotud kulude hinnatõus aeglustub energiahindade langusele pöördudes juba sellel aastal oluliselt, kuid toiduainete hinnatõus taandub visamalt. 2023. aasta kokkuvõttes jääb inflatsioon 10% alla ja järgmisel aastal 5% piiresse, aeglustudes edaspidi veelgi.

Hõivatute arv jätkab aastases arvestuses kasvu vaatamata keerulistele aegadele. 2023. aasta teises pooles töökohtade arv siiski väheneb, kuna nõudlus mõnedel eksporditurgudel on väga nõrk. Majandusolude paranedes järgmisel aastal taastuvad ka töökohad. Tööpuudus tõuseb siiski paari aasta jooksul mõõdukalt – töötuse ja hõive samaaegne kasv on võimalik sõjapõgenike lisandumise kaudu meie tööturule.

Investeeringud olid 2022. aastal tervikuna languses kiire hinnatõusu tõttu, kuid elanike eluasemeinvesteeringud siiski kasvasid. Kõrgele tõusnud laenuintressid pidurdavad eelkõige uute eluasemeinvesteeringute tegemist. Ettevõtted ootavad väli konjunktuuri paranemist, valitsussektori investeeringud aga kulmineeruvad 2026. aastal EL rahade suurema kasutamise ja Rail Balticu ehitusega.

2023. aasta eelarvepositsioon on tugevalt mõjutatud viimastel aastatel langetatud püsikulusid suurendanud eelarveotsustest, mis vaatamata kevadel oodatust paremale maksulaekumisele viib

eelarvepuudujäägi 2023. aastal 1,28 miljardi euronit ehk 3,3%ni SKPst. Puudujääki süvendab omakorda ka laenukoormuse kasvu ning intressimäärade tõusu toel jõudsalt kasvav intressikulu. Võrreldes kevadise prognoosiga on puudujääk 2023 ja 2024. aastal 1,0% ja 1,3% SKPst väiksem, kuid 2025. aastal 0,1% võrra SKPst suurem. Peamine muutus järgnevate aastate eelarvepositsioonis tuleb 2023.aasta suvel vastu võetud maksuseaduste ja perehüvitiste seaduse muudatustest ning kaitsekulude suurendamisest 3%ni SKPst.

Valitsussektori võlakoormus kasvab suurenenud defitsiidi tulemusel 2023. aastal 19,4%ni SKPst ja jõuab 2027. aastaks 30,4%ni SKPst.

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2023 (<https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/fiskaalpoliitika-ja-majandus/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>).

Tabel 1. Rahandusministeeriumi 2023. aasta suveprognoosi põhinäitajad.

Näitaja	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKP reaalkasv, %	-0,5	-2,0	2,7	3,0	2,5	2,2
Tööpuudus %	5,6	6,1	6,7	6,4	6,2	6,1
Inflatsioon %	19,4	9,6	4,6	2,5	1,7	1,9
Palgakasv %	11,6	11,2	6,6	5,3	4,9	4,5
Tööhõive kasv, %	4,1	1,0	0,4	0,1	0,0	0,0
Tööpuuduse määr, %	5,6	6,1	6,7	6,4	6,2	6,1
Keskmine palk, eurot	1 473	1 645	1 828	1 950	2 053	2 153
Valitsussektori:						
struktuurne eelarvepositsioon, % SKPst	-0,9	-3,3	-2,9	-4,1	-4,2	-4,4
nominaalne eelarvepositsioon, % SKPst	-0,8	-1,2	-1,3	-3,2	-3,7	-4,3

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2023.

1.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS)

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele (KOFS) koosneb eelarve osadest. Sõltumata arvestusviisist on eelarve jaotatud viieks osaks:

PÕHITEGEVUSE TULUD
Maksutulud. Tulud kaupade ja teenuste müügist. Saadavad toetused. Muud tegevustulud.
PÕHITEGEVUSE KULUD
Antavad toetused. Muud tegevuskulud.
INVESTEERIMISTEGEVUS
Põhivara soetus ja põhivara müük. Põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine. Osaluste soetus ja osaluste müük. Muude aktsiate ja osade soetus. Antavad ja tagasilaekuvad laenud. Finantstulud ja finantskulud.
FINANTSEERIMISTEGEVUS
Võetud laenude tagasimaksmine. Kapitalirendikohustuste täitmine. Emitteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS
Raha ja pangakontode saldo muutus. Rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus. Soetatud võlakirjade saldo muutus.

1.3. Ülevaade Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarvest

Käesolev eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks 01.01.-31.12.2024. Tulude ja kulude prognoos baseerub Rahandusministeeriumi 2023. aasta suvisel majandusprognoosil.

Eelarve esitusvaluutaks on euro. Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil, mis tähendab, et selles kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Eelarve väljaminekute pool on liigendatud tegevusalade ja paralleelselt rahandusministeeriumi määruses sätestatud kululiikide kaupa (mille alusel omakorda jaotub eelarve väljaminekute pool kahte suuremasse osasse – põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud).

Eelarvega kavandatakse täita arengukavades ja eelarvestrateegias 2024. aastaks plaanitud eesmärgid võimalikult sarnases mahus ja viisil. Samas on majandusolukord poole aastaga palju muutunud, võrreldes perioodiga kui koostati valla eelarvestrateegiat. Analüüsides maksumaksjate arvu läbi aastate, siis see on pigem paigal või langustrendis, tulumaksu tõus on seotud palgatõusuga. Seetõttu valla tulude kasv on minimaalne ning suurelt palgatõusu arvelt. See pole pikas perspektiivis jätkusuutlik ning edaspidi tuleb valla kulud (kulude tõus) põhjalikult läbi analüüsida.

Viru-Nigula valla eelarve **põhitegevuse tulude** kogumaht 2024. aastal on 10 743 023 eurot (+212 012,75 eurot rohkem võrreldes 2023.aastaga)

Põhitegevuse kulude kogumaht on 10 736 185,64 eurot (+242 808,30 eurot rohkem võrreldes 2023.aastaga). Selle tulemusel on põhitegevuse tulem planeeritud 6 837,36 eurot. Personalikulud suurenevad +7,2% võrreldes eelmise aastaga. Personalikulude planeerimisel lähtuti seisukohast, et 2024. aastal suureneb palgafond miinimumpalga tõusu tõttu (+13,1%), pedagoogide miinimumpalga tõusu tõttu täistööajaga töötamise korral (+3,1%) ning põhjendatud juhtudel koosseisude muutuse tõttu. Majanduskulud on tõusnud kokku (3,4%) võrreldes 2023. aasta lõpliku eelarvega.

Investeerimistegevus kokku (= investeerimistegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -1 224 232,48 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+) 150 000 eurot, intressitulud (+) 3 000 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-)11 184 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-) 150 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-) 2 262 774,48 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+) 1 048 504 eurot.

Põhitegevuse tulem ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 6 837,36 eurot. Põhitegevuse tulused mõjutab olulises osas riigieelarvest eraldatava toetusfondi ja tasandusfondi maht. Toetusfondi eraldised on antud eelarve projekti koostamise ajal Vabariigi Valitsuse poolt veel lõplikult kinnitamata. Esialgsete andmete alusel (seisuga detsember 2023) tasandusfond suureneb 318 122 euro võrra, toetusfond väheneb 491 549 euro võrra. Andmeid on arvestatud eeldusel, et pedagoogide alampalgamäär tõuseb 3,1%.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma.

Eelarve tulem on negatiivne summas -1 217 395,12 eurot. See tähendab, et investeeringute omaosaluse katmiseks oma raha ei jätku ja on vaja kaasata võõrvahendeid (pangalaenu). Investeeringute kogumaht kumuleerivalt järgib pikaajalist eelarvestrateegiat.

2. PÕHITEGEVUSE TULUD

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulud koosnevad maksudest, järgnevad tulud kaupade ja teenuste müügist, tulud toetustest, sh projektitoetused, omatuludest ning muudest tuludest. Põhitegevuse tulud kokku moodustavad 10 743 023 eurot (2023: 10 531 010 eurot), mis on 212 013 eurot suurem (1,97%) kui eelmisel aastal. Maksutulud moodustavad Viru-Nigula valla eelarvetulude mahust 54,3%. Järgnevad toetused 38,21%, omatulud 6,49% ja muud tulud 1,01%. Tulubaasi mõjutavad eelkõige maksutulude laekumine, tegevuskuludeks saadavate toetuste laekumine ja omatulude laekumiste vähenemine. Ülevaade põhitegevuse tuludest summaliselt on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2. Tulude võrdlus aastatel 2023-2024.

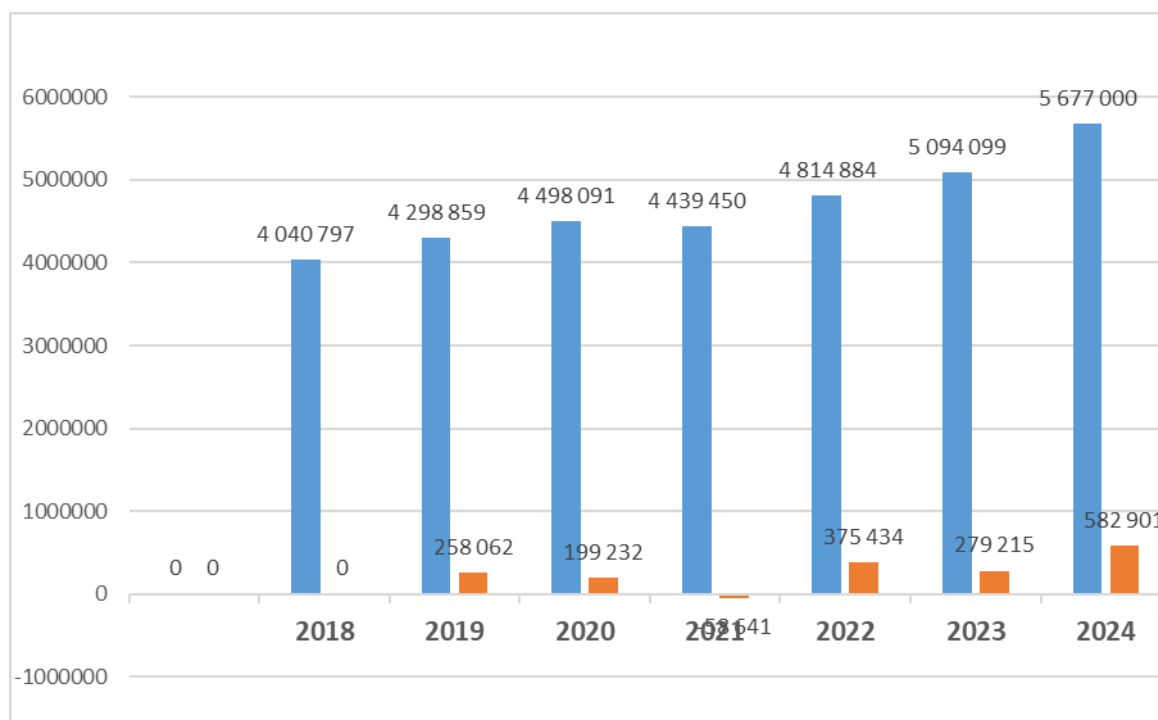
Tulu liik	Nimetus	2023 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Eelarve muutus
	PÕHITEGEVUSE TULUD	10 531 010	10 709 435	10 743 023	212 013
30	MAKSUD JA SOTSIAALKINDLUSTUSMAKSED	5 208 000	5 301 279	5 833 743	625 743
300000	Tulumaks füüsilise isiku tulult	5 000 000	5 094 099	5 677 000	677 000
303000	Maamaks	208 000	207 180	156 743	-51 257
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	723 754	840 537	696 750	-27 004
3200	Riigilõivud registritoimingutelt	5 000	6 565	6 000	1 000
3220	TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	273 500	302 906	291 600	18 100
3221	TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	37 400	39 333	46 500	9 100
3222	TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	95 000	115 875	110 000	15 000
3224	TULUD SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST	20 000	14 557	13 000	-7 000
3225	ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	47 500	23 160	35 000	-12 500
3229	ÜLDVALITSEMISE TULUD	100	39	50	-50
3230	TULUD TRANSPORDI- JA SIDEALASEST TEGEVUSEST	12 000	12 346	10 000	-2 000
3233	ÜÜR JA RENT	161 017	163 083	150 600	-10 417
3237	ÕIGUSTE MÜÜK	5 000	104 510	4 000	-1 000
3238	MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	67 237	58 163	30 000	-37 237
35	SAADUD TOETUSED	4 410 501	4 421 953	4 104 530	-305 971
3500	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	217 549	225 988	85 005	-132 544
3520	Saadud tegevustoetused	4 192 952	4 195 965	4 019 525	-173 427
35200	Kohaliku omavalituse tasandusfond*	963 305	963 305	1 281 427	318 122
35201	Kohaliku omavalitsuse toetusfond *	3 229 647	3 232 660	2 738 098	-491 549
38	MUUD TULUD	188 755	145 666	108 000	-80 755
3825	Tulud loodusressursside kasutamisest	103 000	68 134	103 000	0
388	Muud tulud (trahvid ja muud eespool nimetatud tulud)	85 755	77 532	5 000	-80 755

2.1. Maksutulud

Alates 2024. aastast vähendatakse üldist tulumaksu 12,06-lt määrale 11,89. Lisaks 2024. aastast eraldatakse omavalitsusele 2,5% tulumaksu residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt. Prognooside koostamisel peab arvestama, et võimalike tagasilöökide korral ei tekiks olulisi tagasiminekuid valla eelarves. Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks ja maamaks. Maksude osakaal põhitegevuse tuludest on 54,3%.

Tulumaks

Suurima osa maksudest moodustab üksikisiku tulumaksu omavalitsuse eelarvesse laekuv osa. Tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Füüsilise isiku tulumaksu arvestab ja kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa kohalikule omavalitsusele. 2023. aastal laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse 11,96% valla elanikest maksumaksjate deklareeritud brutotulust. Tulumaksu laekumise kasvuks võrreldes 2023. aasta tegeliku laekumisega on 2024. aasta eelarvesse planeeritud 10,27% (677 000 eurot). Tulumaksu laekumine on planeeritud 5 677 000 eurot (2023 oli eelarve 5 000 000 eurot, tegelik laekumine oli 5 094 099 eurot prognoos).

Joonis 1. Tulumaksu laekumine 2018-2023, prognoos 2024

Vabariigi Valitsuse prognoosi kohaselt suureneb 2024. aastal tulumaksu laekumine kohalikele omavalitsustele keskmiselt 11,5%. 2024. aasta tulumaksu kasv on arvestatud kõikidele KOV-dele ühesugune riigi majandusprognoosi järgi.

Tabel 3. Tulumaksu laekumine KOV võrdlus riigi keskmine 2023-2024.

Tulumaksu kasv	2023	2024 (prognoos)
kov planeerinud	5,48	10,37
riigi keskmine	13,2%	11,5%

Tulumaksu laekumisele avaldavad mõju järgmised komponendid:

1) Maksumaksjate arv

2024. aastaks prognoosime maksumaksjate arvu stabiliseerumist või veidi langust.

2) Maksumaksjate palkade suurenemine

Rahandusministeeriumi prognoosi järgi 2024. palgakasv 5,7%. Viru-Nigula valla tulumaksuprognoos on 10,27 %. Tasandus- ja toetusfondi vähenemine suurendab tulumaksulaekumist, kuna arvestussüsteem muutub.

3) Tulumaksu määra muutus

2023. aastal tulumaksu eraldamise määr ei muutunud (11,96%). Alates 2024. aastast vähendatakse üldist tulumaksu 12,06-lt määrale 11,89. Lisaks 2024. aastast eraldatakse omavalitusele 2,5% tulumaksu residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Maamaks

Viru-Nigula vald on kehtestanud 2023.aastal uued maamaksumäärad. Maamaksu laekumise kasvu see kaasa ei too, kuna maamaksustamise hinnad on muutunud.

Maksumäärade muutmise põhjuseks on 2022. aastal läbi viidud maade korralise hindamine ja seoses sellega kehtestatud uued maksumäärad. Maamaksuseaduse 01.06.2024 jõustuva redaktsiooniga tuleb kehtestada uued maamaksumäärad.

Vastavalt maamaksuseadusele võib maamaksumäär olla elamumaale ja maatulundusmaa õuemaale 0,1 kuni 0,5% maa maksustamishinnast aastas, maatulundusmaale 0,1 kuni 0,5% maa maksustamishinnast aastas ja muu sihtotstarbega maale 0,1 kuni 1,0% maa maksustamishinnast aastas.

2.2. Kaupade ja teenuste müük (omatulud)

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 6,49% ja summaarselt on 2024. aasta eelarves kajastatud summas 699 750 eurot (2023: 723 754 eurot). Kaupade ja teenuste müük jaguneb järgmiselt: riigilõivud ja tulud majandustegevusest.

Riigilõivud

Laekumist kavandatakse eelarvesse 6 000 eurot.

Tulud majandustegevusest (omatulud)

Tulud majandustegevusest on planeeritud 690 750 eurot. Tulud majandustegevusest jaotuvad omakorda järgmisteks alarühmadeks:

Haridusasutuste majandustegevuse tulu 291 600 eurot.

Selle tululiigi all kajastatakse peamiselt tulud lasteaedade tegevusest ja valla põhikooli koolikohtade müügist teistele omavalitsustele. Tulud lasteaedade tegevusest sisaldavad tulusid lastevanematelt ja teistelt kohalikelt omavalitsustelt. Alates 01.01.2021 korraldab Viru-Nigula valla majanduskeskus lasteaedade ja koolide tootlustamist. Prognoositav tulu tootlustusteenuse osutamisest on 100 000 eurot.

Tulud lapsevanematelt on tulud lasteaiakoha osalustasudest, mida lapsevanemad maksavad koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 alusel. Osalustasu on suunatud lasteasutuse majandamise- ja õppevahendite kulude osaliseks katmiseks ning selle laekumine ei sõltu lasteaiakoha kasutamise intensiivsusest. Teistelt kohalikelt omavalitsustelt laekub tulu nendele müüdavate lasteaiakohtade ja koolikohtade eest. Lisaks kajastatakse selle tululiigi all ka tulud Viru-Nigula valla muusikakooli müüdavatest teenustest.

Kultuuriasutuste majandustegevuse tulu 46 500 eurot.

Selle tululiigi all on peamiselt tulud piirkondlikelt raamatukogudelt, kultuurikeskuselt ja ajalehtedes avaldatud reklaamist (k.a planeeringute avaldamise kuulutustest tagasiarveldamise tulud).

Spordi- ja puhkeasutuste majandustegevuse tulu 110 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud peamiselt tulud Kunda Spordikeskuse huviringidest ja ujula piletitest, Aseri Vabaajakeskuse piletitulu ja Viru-Nigula spordihoone piletitulu.

Sotsiaalasutuste majandustegevuse tulu 13 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud tulud muudest sotsiaalalastest tegevustest (sotsiaalosakonna transpordi kasutus, Kunda Päevakeskuse hooldusteenused jms).

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulu 35 000 eurot.

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud valla elamispindade üüri- ja kommunaalmaksetest.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulu 50 eurot.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud huvitatud isikute algatatud detailplaneeringute menetlemisest tulenevate kuulutuste kulude hüvitamisest jms.

Tulud transpordialasest tegevusest 10 000 eurot.

Siin kajastatakse tasu valla transpordi (bussi) kasutamise eest.

Üüri- ja renditulud 150 600 eurot

Üüri- ja renditulude all on kajastatud näiteks renditulud vallale kuuluvates hoonetes paiknevatelt rentnikelt.

Laekumised õiguste müügist 4 000 eurot.

Õiguste müügi all on kajastatud tulud riigilõivudest.

Muu toodete ja teenuste müük 30 000 eurot.

Muu toodete ja teenuste müügi all on kajastatud näiteks vallavalitsuse osutatud paljunduskulud ja muud sarnased osutatud teenused, mis teiste tululiikide alla ei sobi. Siin kajastatakse ka bilansiväliste korterite ja inventari müügitulu, traktoriteenus, tulu sauna kasutamisest jms.

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 38,21 % ehk kokku 4 104 530 eurot (2023: 4 421 953 eurot). Saadavatest toetustest tegevuskuludeks (352) on tasandusfondi eraldis 1 281 427 eurot ja toetusfondi eraldis planeeritud 2 738 098 eurot. Toetusfondi vahendid on ette nähtud üldhariduse andmiseks (õpetajatele ja koolijuhtide tööjõukulud, täienduskoolitus, õppevahendid, koolilõuna jne), kohalike teede hoiu toetuseks, huvihariduse ja -tegevuse toetuseks, toimetulekutoetuseks, raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetuseks,

koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks ning rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks.

Ülejäänud toetused on kajastatud kirjel „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ summas 85 005 eurot. Kirjele „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ lisanduvad aasta sees jooksvalt sihtfinantseerimisena saadud vahendid. 2024. aasta eelarve tulude prognoosis ei ole arvestatud mitmesuguseid ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi jooksvate kulude katteks, kuna need on raskesti prognoositavad ja reeglina kaasneb nendega eelarves täiendav sihtotstarbeline kulu, mistõttu tervikuna ei ole eelarve tasakaal sellest mõjutatud.

Tabel 4. Toetusfond (2023 eelarve, täitmine, 2024 eelarve prognoos seisuga 22.01.2024)

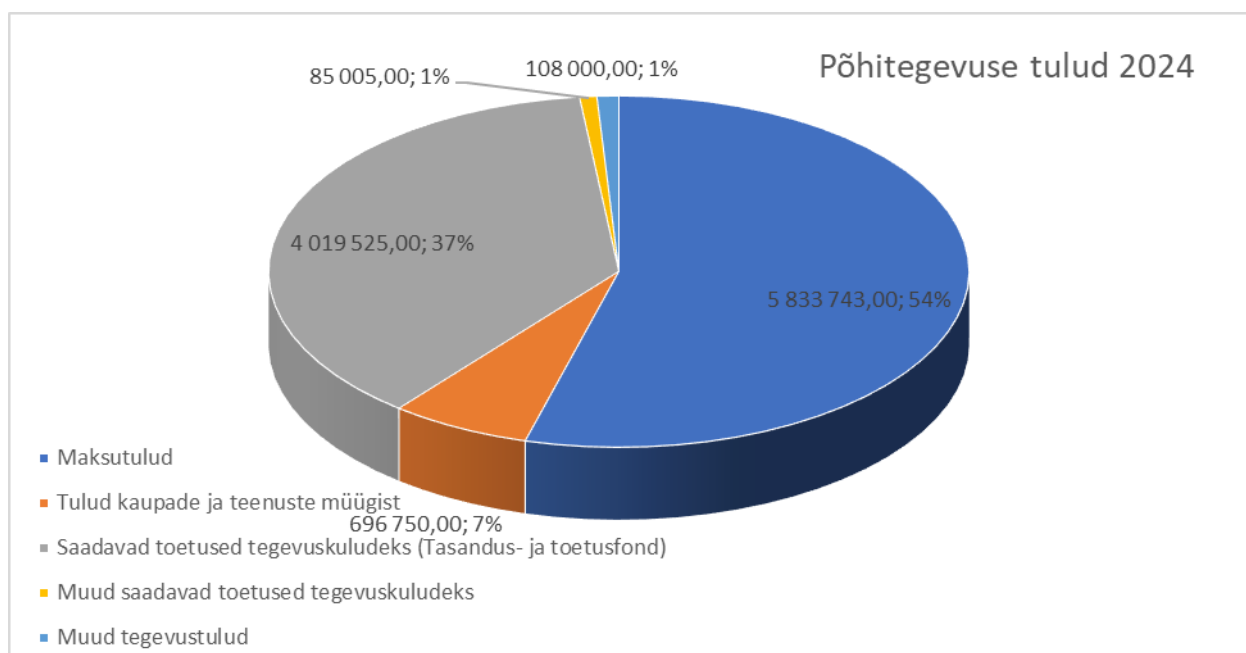
Tulu liik	Nimetus	2023 eelarve lõplik (31.12.23)	Eelarve täitmine (31.12.2023)	Eelarve 2024 (22.01.2024)	Muutus 2023 vs 2024 suurenemine (+) vähenemine(-)
35201	Toetusfond §2 sh,	3 229 647	3 232 660	2 729 525	-500 122
35201	Üldisloomuga ülekanded valitsussektoris	259	259	0	-259
35201	Maanteetransport	234 060	234 060	232 088	-1 972
35201	Eelharidus - Lasteaiad	94 841	94 841	94 841	0
35201	Noorte huviharidus ja huvitegevus	87 055	87 055	88 008	953
35201	Muu haridus, sh hariduse haldus	2 044 796	2 044 796	2 097 620	52 824
35201	Raske ja sügava puudega laste kaitse	14 705	14 705	16 345	1 640
35201	Asendus- ja järelhooldus	187 971	190 984	0	-187 971
35201	Riiklik toimetulekutoetus	259 620	259 620	200 623	-58 997
35201	Pikaajalise hoolduse korralduse toetus	218 998	218 998	0	-218 998
35201	Kõrgeenergiakuludega toimetulemise toetus	66 840	66 840	0	-66 840
35201	Matusetoetus	20 502	20 502	0	-20 502
35200		963 305	963 305	1 282 842	319 537

2.4. Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on 2024. aasta eelarves ettenähtud summas 103 000 eurot (2023: 103 000 eurot). Muud tegevustulud moodustuvad 2024. aasta eelarve tulude mahust kokku 1%. Muud tegevustulud jaotuvad:

- Maavarade kaevandusõiguse tasud vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Vee erikasutustasu vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Muud tegevustulud.

2024. aasta põhitegevuse tulude jaotus osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 2. Põhitegevuse tulude osakaalude jaotus 2024. aastal

3. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, raamatukogude, kultuurikeskuse ja hooldekodu ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalseid ja sotsiaalteenuseid. Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad järgmisteks tegevusaladeks:

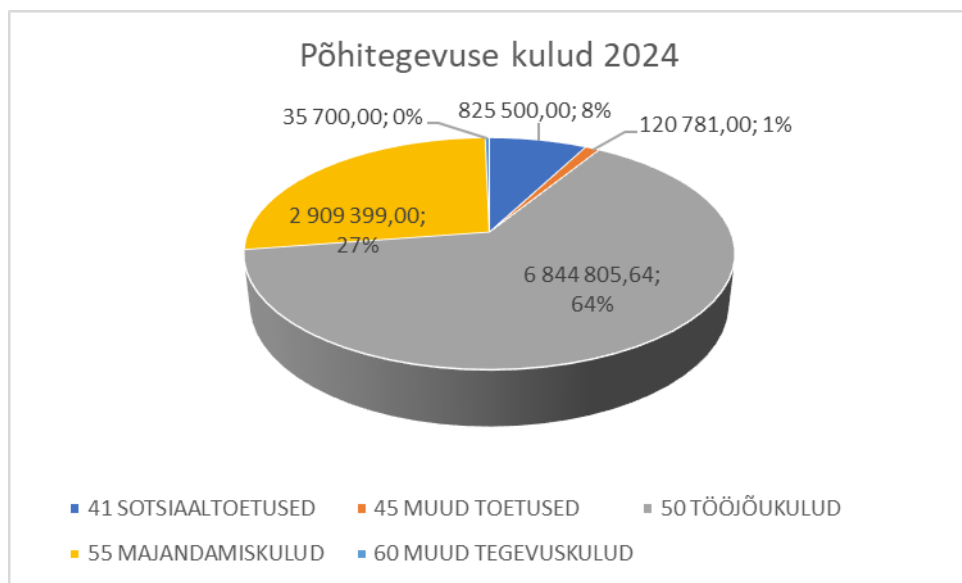
- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, muud üldised teenused ja valitsussektori võla teenindamine).
- Majandus (maanteetransport, transpordikorraldus ja majanduse haldamine).
- Keskkonnakaitse (jäätmekäitlus).
- Elamu- ja kommunaalmajandus (tänavavalgustus, hulkuvate loomadega seotud tegevus ja kommunaalmajandus).
- Tervishoid (terviseedendus, avalikud tervishoiuteenused).
- Vaba aeg (sporditegevus, huvialategevus, raamatukogud, kohalikud kultuuriüritused, klubidele toetamine).
- Haridus (lasteaia, põhikoolid, gümnaasium, lasteaia- ja kooliteenuse ostmine teistelt kohalikelt omavalitsustelt).
- Sotsiaalne kaitse (teenused ja toetused puuetega inimestele, eakatele, lastega peredele, riskirühmadele, päevakeskuse teenused, valdkonna haldamine).

2024. aastal on põhitegevuse kuludes ette nähtud läbivalt järgnevad käsitlemised:

- Käesolevas eelarves on arvestatud, et pedagoogide töötasu alammäär täistööajaga töötamisel tõuseb 2024. aastal seniselt 1749 eurolt 1803 euroni (+3,1%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär tõuseb vastavalt pedagoogide töötasu alammäärale, olles 90% pedagoogide töötasu alammäärast ja magistriharidusega lasteaia õpetaja töötasu 100% pedagoogi töötasu alammäärast.
- Töötasu alammäär tõuseb 2024. aastal 725 eurolt 820 euroni (+13,1%).
- Palgafondides on arvestatud minimaalne varu erinevateks asendustasudeks, lisatasudeks jne (vahemikus ca 0,1 kuupalgafondi ulatuses).
- On arvestatud täiendavate sotsiaaltoetuste kuludega (võrreldes 2023 aastaga).

Majandamiskulud on kavandatud eelkõige allasutuste ja valdkondade tavapäraseks ülalpidamiseks ja kehtivatest õigusaktidest ning lepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks. Kulude planeerimisel on arvestatud konservatiivsuse printsiipi.

2024. aasta põhitegevuse kulude jaotus (ilma investeeringuteta) osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 3. Põhitegevuse kulude osakaalu jaotus valdkondade lõikes.

Tegevusalade täpsem tutvustus on esitatud alapeatükkides 3.1-3.8.

3.1. Üldvalitsemine (01)

Kulutusi on ette nähtud Viru-Nigula vallavolikogule, Viru-Nigula vallavalitsusele ja reservfondi. Lisaks on ette nähtud kulud muudele üldistele valitsussektori teenustele.

Ülevaade kuludest on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 5. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
01		ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	741 099	673 087	845 552	104 453
01	15	PÕHIVARA	0	0	0	0
01	41	SOTSIAALTOETUSED	1 400	1 100	1 000	-400
01	45	MUUD TOETUSED	39 155	38 596	32 341	-6 814
01	50	TÖÖJÕUKULUD	456 093	444 563	509 011	52 918
01	55	MAJANDAMISKULUD	117 351	89 687	117 700	349
01	60	MUUD TEGEVUSKULUD	22 100	186	35 500	13 400
01	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	105 000	98 956	150 000	45 000
01111		Vallavolikogu	49 700	40 075	55 560	5 860
01111	50	TÖÖJÕUKULUD	44 000	37 897	49 560	5 560
01111	55	MAJANDAMISKULUD	5 700	2 179	6 000	300
01112		Vallavalitsus	515 693	485 689	562 700	47 007
01112	15	PÕHIVARA	0	0	0	0
01112	41	SOTSIAALTOETUSED	1 400	1 100	1 000	-400
01112	50	TÖÖJÕUKULUD	402 593	396 842	450 000	47 407
01112	55	MAJANDAMISKULUD	111 200	87 386	111 200	0
01112	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	186	500	0
01112	65	Intressi- ja viivisekulud	0	175,35	0	0
01114		Reservfond	21 600	0	35 000	13 400
01114	60	MUUD TEGEVUSKULUD	21 600	0	35 000	13 400
01600		Valimised	9 951	9 946	9 951	0
01600	50	TÖÖJÕUKULUD	9 500	9 824	9 451	-49
01600	55	MAJANDAMISKULUD	451	122	500	49
01700		Valitsussektori võla teenindamine	105 000	98 780	150 000	45 000
01700	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	105 000	98 780	150 000	45 000
01800		Üldise loomuga ülekanded valitsussektoris	39 155	38 596	32 341	-6 814
01800	45	MUUD TOETUSED	39 155	38 596	32 341	-6 814

Vallavolikogu

Vallavolikogu tegevusala (01111) personalikuludes on planeeritud 21 volikogu liikme töötasu, (sh volikogu esimehe) ja komisjonide esimeeste ning komisjoni lihtliikmete tasud koos maksudega.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetuskulud, koolituskulud, infotehnoloogia kulud, sõidukulud, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud jt.

Viru-Nigula Vallavalitsus

Vallavalitsuse tegevusala (01112) personalikuludesse on planeeritud koosseisuliste ametnike-töötajate palgakulud ja lisaks mittepalgaliste vallavalitsuse liikmete ametikohtade töötasud koos maksudega.

Vallavalitsuse personalikuludesse on arvestatud ka koefitsiendiga ca 0,1 kuu kulude varu katmaks vajadusel asendustasude kulusid töötajate haigestumisega ja puhkamisega seoses.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, uurimis- ja arendustööde ostu kulud, lähetuskulud, koolituskulud, sõidukite kulud, infotehnoloogia kulud (sh infoturbeprotsesside kulu), ruumide ülalpidamiskulud, inventarikulud, erinevate valla ürituste ja konkursside esinduskulud jt.

Reservfond

Vastavalt Viru-Nigula valla finantsjuhtimise korrale eraldatakse reservfondi kuni 1% põhitegevuse kulude mahust. Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarves on arvestatud reservfondiks 35 000 eurot, mis moodustab ca 0,33% põhitegevuse kulude mahust.

Valitsussektori võla teenindamine

Selle tegevusala (01700) kuludes kajastatakse laenu intressid summas 150 000 eurot.

Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris

Selle tegevusala (01800) kuludes kajastatakse erinevad liikmemaksud ja maakonna ülesed kaasfinantseerimised erinevates projektides. 2024. aasta eelarvesse on planeeritud liikmemaksudeks 32 341 eurot järgmistele asutustele: Lääne-Viru Omavalitsuste Liit, Virumaa Rannakalurite Ühing MTÜ, Põhja Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Partnerid MTÜ, Virumaa Koostöökogu MTÜ, Eesti Tervislike Linnade Võrgustik MTÜ, Eesti Kirikute Nõukogu ja Rakvere Haigla MTÜ.

3.2. Majandus (04)

Majanduskuludesse on planeeritud maakorralduse, järelevalve ja muu majanduse kulud, teede ja tänavate korrashoiu kulud, liikluskorralduse kulud ning kulud muudele arendusprojektidele. Samuti kuuluvad majanduse alla järgmiste ametnike-töötajate palgakulud: majandus-ja arendusosakonna juht, ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist, järelevalvespetsialist, arendusspetsialist, ettevõtlusspetsialist (koht vakantne).

Tabel 6. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus- ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
04		MAJANDUS	3 637 554	2 982 456	2 762 025	-875 529
04	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	3 125 101	2 520 221	2 262 774	-862 327
04	45	MUUD TOETUSED	1 440	1 440	1 440	0
04	50	TÖÖJÕUKULUD	227 073	188 649	262 323	35 250
04	55	MAJANDAMISKULUD	283 940	271 942	235 488	-48 452
04	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	204	0	0
04510		Teede ja tänavate korrashoid	2 086 409	1 729 685	400 000	-1 686 409
04510	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 834 069	1 489 355	200 000	-1 634 069
04510	55	MAJANDAMISKULUD	252 340	240 330	200 000	-52 340
04710		Kaubanduse korraldus	1 440	1 440	1 440	0
04710	45	MUUD TOETUSED	1 440	1 440	1 440	0
049002		Muu majandus	1 549 705	1 251 331	2 360 585	810 880
04900	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 291 032	1 030 866	2 062 774	771 742
04900	50	TÖÖJÕUKULUD	227 073	188 649	262 323	35 250
04900	55	MAJANDAMISKULUD	31 600	31 612	35 488	3 888
04900	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	204	0	0

3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)

Maanteetranspordi tegevusalal (04510) kajastatakse otseselt teede, investeeringute, remondi jms seotud kulud.

Avalike teede hoolduse ja remondi eesmärgiks on tagada avalike teede seisunditaseme vastavus teeseaduses ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Teede hoolduse ja remondi võib jagada kaheks: kruusakattega teede hoolduseks ja mustkattega teede hoolduseks. Teehoolduses teostatakse järgmisi teehooldetegevusi:

1. Teede seisukorra monitooring
2. Teede greiderdamine ja vajadusel materjali pealevedu. Eesmärgiks on greiderdada kõiki avalikus kasutuses olevaid kruusateid (kui ilmastiku- ja teolud võimaldavad või nõuavad)
3. Teede tolmutõrje
4. Teede lumetõrje

Kruusakattega teede hooldus hõlmab ka järgmisi töid: kraavituse parandamine/puhastamine, võsaraie ja raadamine, teetruupide hooldus ja remont ning asendamine (vastavalt vajadusele), teeservadelt liigse materjali äravedu ja teeäärte planeerimine. Tööde tegemine on vajalik selleks, et parandada avalike teede seisukorda, vähendada hoolduskulusid.

Mustkatttega teede hooldus jaguneb üldjoontes kaheks: tee katendisse tekkinud aukude remont ja teised tegevused teekatte seisundi säilitamiseks ja eluea pikendamiseks (eeskätt teed kaitsev pindamine, s.h kruusateede tolmuwabaks viimine). Täpsemad lõigud valitakse spetsialisti poolt kevadel.

Liikluskorralduse kulude eesmärgiks on tagada Viru-Nigula vallas liiklusohutus ja kõikide liikluskorraldusvahendite vastavus ehitusseadustiku ja liiklusseaduse nõuetele. Eelarves on kavandatud kulud uutele liiklusmärkidele, samuti vanade amortiseerunud liiklusmärkide uuendamiseks, joonimistöödeks (parkimiskohad, peatumise keeld jms), teede- ja tänavasiltide ja valla tähiste asendamiseks, viidamajanduse korrastamiseks (valla ja külade sildid), sõidukiiruse rahustamiseks mõeldud liikluskorralduspaigaldiste paigaldamiseks. Liikluskorralduse all kavandatakse ka bussiootepaviljonide remonti (lõhutud klaaside ja konstruktsioonide asendamine) jms.

Mustkatttega teede ja tänavate suviseks puhastamiseks kasutatakse märgpuhastus- ja imurtehnoloogiat. Mustkatttega teid ja tänavaid puhastatakse aprillist kuni novembrini (sagedus vastavalt vajadusele). Taliteenistuse eesmärgiks on tagada avalike teede, avalikuks kasutamiseks tunnistatud erateede ning vastavalt volikogu kehtestatud korrale erateede talvise seisunditaseme vastavus ehitusseadustikus ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Viimaste aastate kogemus näitab, et taliteenistuse kulud kõiguvad aastate lõikes väga suures ulatuses ning täpset summat pole võimalik ette näha ja prognoosida. Sellepärast võib sõltudes ilmastikuoludest ja tööde tegelikust mahust esineda vajadus tõsta teede taliteenistuse ja teiste teehooldusega seotud eelarveridade vahel kulusid ringi.

3.2.2. Transpordi korraldus

Transpordikorralduse tegevusalal (04710) on eelarves kajastatud vallapoolne dotatsioon kauplusauto tegevusele summas 1440 eurot.

Ligilähedase sisuga kulud on ka tegevusalal (09600) "Koolitransport" summas 93 000 eurot (2023: 92 429 eurot). Selline kajastamine põhineb vastavalt riigi poolt välja antud juhendil.

3.2.3. Muu majandus

Muu majanduse tegevusala (049002) personalikulude all on kajastatud, majandus-ja arendusosakonna juht, ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist, järelevalvespetsialist, arendusspetsialist, hankespetsialist.

Muu majanduse majandamise kuludes kajastatakse erinevad administreerimiskulud, koolituskulud ja infotehnoloogia kulud, samuti üldplaneeringu kulud.

Kuna esineb jooksvaid vajadusi, mida ei teata otseselt ette planeerida, siis on planeeritud vastavad vahendid kogumina, st otseselt neid objektidele jagamata.

3.3. Keskkonnakaitse (05)

Siin on planeeritud erinevad keskkonnakaitseks kulud: jäätmevedu, prügila neutraliseerimisjaama hooldus, maaparandus, Kunda suletud prügila saastetasud ja vee analüüsid.

Keskkonnakaitse kulud on alljärgnevas tabelis.

Tabel 7. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus-ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
05		KESKKONNAKAITSE	38 230	31 824	35 252	-2 978
05	45	MUUD TOETUSED	0	0	0	0
05	55	MAJANDAMISKULUD	37 730	31 617	35 252	-2 478
05	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	207	0	-500
05100		Jäätmekäitlus	38 230	31 824	35 252	-2 978
05100	45	MUUD TOETUSED	0	0	0	0
05100	55	MAJANDAMISKULUD	37 730	31 617	35 252	-2 478
05100	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	207	0	-500

3.3.1. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse tegevusalal (05100) on planeeritud kulud isetekkeliste prügistukohtade koristamiseks ning kaevetöödeks (drenaažid, kraavid, planeerimine jms). Jätkame prügimajade ja prügikonteinerite platsi ehitamise toetamisega. Eesmärgiks on tagada Viru-Nigula valla jäätmekäitlus vastavuses jäätmeseaduses, selle rakendusaktides ja valla jäätmekavas sätestatuga. Valdkonna kuludeks on jäätmete sorteeritud kogumise, isetekkeliste prügimägede koristamine, jäätmeteadlikkuse tõstmine, kevadise ja sügisese suurpuhastuse korraldamine ning kevadise ja sügisese ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine. Lisaks on jäätmekäitluse all kulud Kunda suletud prügila nõrgveepuhastusjaama töös hoidmine ning saastetasude maksmine.

3.4. Elamu- ja kommunaalmajandus (06)

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala all on kajastatud elamumajanduse arendamise kulud, kommunaalmajanduse arendamise kulud, veevarustuse kulud, tänavavalgustuse kulud ja muud elamu- ja kommunaalmajanduse kulud (hulkuvate loomadega seotud kulud).

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala (06605) personalikulude all on kajastatud majanduskeskuse töötajate tööjõukulud.

Haljastuse ja heakorra kulude kavandamisel on arvestatud munitsipaalomandisse lisandunud ja pidevalt lisanduvate maadega, regulaarse kõrg- ja madalhaljastuse hooldusega ning mängu- ja spordiväljakute olemasolevate vahendite-atraktsioonide iga-aastase hoolduse ning remondiga. Eesmärgiks on tagada valla ilus väljanägemine ning vallaelanikele võimalused meeldivaks, mitmekülseks ja ohutuks ajaviitmiseks vabas õhus.

Majandamiskuludena on kajastatud järgmised kulud:

- ✓ Avalike haljasalade hooldus (muru niitmine, prügi koristamine, prügikastide tühjendamine, lehtede riisumine, hekkide ja põõsaste lõikamine, lillede, põõsaste ja puude kastmine suveperioodil).
- ✓ Mänguväljakute ja spordiplatside hoolduse ja tehnilise ülevaatuse, atraktsioonide remondi ning täiendamise kulud.
- ✓ Valla visuaalsele väljanägemisele suunatud kulud – lillede ostmine Aseri ja Viru-Nigula alevikku ning Kunda linna (sh tänava amplid, lillekastid, suvelilled haljasaladel), puude, põõsaste istutamine, muruparandused jms.
- ✓ Võimalikud erakorralised kulud (nt kuivanud või ohtlike puude raie avalikult maalt, erakorralised võsalõikustööd, ühekordsed niidutööd jne).

Tabel 8. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
06		ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	1 441 586	1 419 496	1 355 955	-85 631
06	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	62 880	62 880	0	-62 880
06	45	MUUD TOETUSED	46 537	46 537	0	-46 537
06	50	TÖÖJÕUKULUD	731 164	730 101	745 664	14 500
06	55	MAJANDAMISKULUD	601 005	579 743	610 291	9 286
06	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	235	0	0
06300		Veevarustus Viru-Nigula	42 018	34 113	1 500	-40 518
06300	45	MUUD TOETUSED	34 018	34 018	0	-34 018
06300	55	MAJANDAMISKULUD	8 000	95	1 500	-6 500
06400		Tänavavalgustus KOKKU	57 000	42 179	45 000	-12 000
06400	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
06400	55	MAJANDAMISKULUD	57 000	42 179	45 000	-12 000
06605		VIRU-NIGULA MAJANDUSKESKUS	1 342 568	1 343 204	1 309 455	-33 113
06605	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	62 880	62 880	0	-62 880
06605	45	MUUD TOETUSED	12 519	12 519	0	12019
06605	50	TÖÖJÕUKULUD	731 164	730 101	745 664	14 500
06605	55	MAJANDAMISKULUD	536 005	537 469	563 791	27 786
06605	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	235	0	0
066057		Hulkuvate loomadega seotud tegevused	25 399	23 321	12 000	-13 399
066057	45	MUUD TOETUSED	12 019	12 019	0	-12 019
066057	55	MAJANDAMISKULUD	13 380	11 302	12 000	-1 380

3.4.1. Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse tegevusala (06400) kulude all on kajastatud käidukorralduskulud, elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus

Eelarve tegevusala (06605) “Elamu- ja kommunaalmajanduse“ alategevusaladel on kajastatud eelkõige majandamiskulud korterite halduskuludele, kalmistutele, hulkuvatele loomadele, haljastusele ja heakorrale.

3.4.2.1. Viru-Nigula valla majanduskeskus

Majanduskeskuse tegevusalal (066051) personalikulude all on kajastatud 2024. aastal planeeritavate ja olemasolevate töötajate töötasud. Eelarves on personalikuludeks 745 664 eurot. Seisuga 01.01.2024 on majanduskeskuse koosseisus kokku 47 ametikohta.

Majanduskulude all kajastatakse kogu valla transpordikorralduse, heakorra, haljastuse, kalmistute ja ruumide korrashoiu ja hoolduse majanduskulud, samuti Viru-Nigula alevikus asuva avaliku sauna kulud.

2023. aasta lõpu seisuga on vallal on 18 sõidukit (1 lisandub 2024, Volikogu otsus olemas) ja 6 traktorit. 2024. aasta liisingukulu kokku on ca 179 000 eurot. 2022. aastal lisandus Majanduskeskuse alla Kunda linna tänavate ja Kunda linna lähiümbruse teede talihooldus ja kogu valla teede teeäärte niitmine ning Kunda linna tänavate suvine puhastamine.

3.5. Tervishoid

Tervishoiukulude tegevusaladel (07210 ja 07310) on kajastatud Viru-Nigula perearstitoa majandamiskulud ja Rakvere Haigla OÜ-le antav toetus.

Tabel 9. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus-ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
07		TERVISHOID	13 884	14 188	15 662	1 778
07	45	MUUD TOETUSED	11 184	11 184	12 962	1 778
07	55	MAJANDAMISKULUD	2 700	3 004	2 700	0
07210		Perearst Viru-Nigulas	2 700	2 797	2 700	0
07210	55	MAJANDAMISKULUD	2 700	2 797	2 700	0
07310		Üldhaigla teenused	11 184	11 184	12 962	1 778
07310	45	MUUD TOETUSED	11 184	11 184	12 962	1 778

3.6. Vaba aeg ja kultuur (08)

Vaba aja ja kultuuri kulud on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 10. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus-ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
08		VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	1 291 881	1 127 169	1 323 851	31 970
08	41	SOTSIAALTOETUSED	24 200	24 178	25 000	800
08	45	MUUD TOETUSED	82 350	65 991	86 100	3 750
08	50	TÖÖJÕUKULUD	543 933	518 955	633 419	89 486
08	55	MAJANDAMISKULUD	641 398	518 045	579 332	-62 066
08102		Sporditegevus KOKKU	573 357	450 269	544 557	-28 800
08102	45	MUUD TOETUSED	0	0	4 000	
08102	50	TÖÖJÕUKULUD	207 007	187 599	229 557	22 550
08102	55	MAJANDAMISKULUD	366 350	262 670	311 000	-55 350
081024		Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	11 350	10 969	15 000	3 650
08102	45	MUUD TOETUSED	0	0	4 000	
081024	55	MAJANDAMISKULUD	11 350	10 969	11 000	-350
08107		Viru-Nigula Avatud Noortekeskus	137 559	136 763	153 806	16 247
08107	41	SOTSIAALTOETUSED	24 200	24 178	25 000	800
08107	45	MUUD TOETUSED	250	250	0	-250
08107	50	TÖÖJÕUKULUD	72 176	71 098	89 816	17 640
08107	55	MAJANDAMISKULUD	40 933	41 237	38 990	-1 943
081093		Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	138 600	122 058	146 000	7 400
081093	45	MUUD TOETUSED	82 100	65 741	82 100	0
081093	55	MAJANDAMISKULUD	56 500	56 317	63 900	7 400
08201		Viru-Nigula valla raamatukogu	167 153	147 985	170 711	3 558
08201	50	TÖÖJÕUKULUD	106 772	106 510	125 103	18 331
08201	55	MAJANDAMISKULUD	60 381	41 475	45 608	-14 773
08202		Viru-Nigula Kultuurikeskus	267 612	267 718	285 077	17 465
08202	50	TÖÖJÕUKULUD	155 378	152 409	172 843	17 465
08202	55	MAJANDAMISKULUD	112 234	115 309	112 234	0
08300		Ajaleht	7 600	2 309	23 700	16 100
08300	50	TÖÖJÕUKULUD	2 600	1 338	16 100	13 500
08300	55	MAJANDAMISKULUD	5 000	971	7 600	2 600

3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus

Kunda Spordikeskus on valla suurim spordikompleks. Kunda Spordikeskuse halduses on Kasemäe 19 aadressil asuv hoone, sh suur võimla ja ujula. Ujula ja võimla haldamisega kaasnevad kõige suuremad majanduskulud. Spordikeskuse tuludeks on eelkõige tulud varem kasutamata ruumide renditegevusest ning efektiivsemast haldamisest. Spordikeskuse eelarves kajastuvad kogu Kasemäe 19 kommunaalkulud (sh vallavalitsus ja muusikakool).

Spordikeskuse hallata on Kasemäe 19 aadressil ja selle vahetus läheduses asuvad spordirajatised: linnastaadion koos jalgpalliväljakuga, multifunktsionaalne pallimänguväljak,

liivaväljak, petanque-väljak ning LEADER meetme poolt rahastatud jõulinnak ja kaks discgolfi rada ja pump track.

Tegevusala alla kuulub ka Viru-Nigula Spordihoone aadressil Kalvi tee 10, koos jalgpallistaadioni ja pallimänguväljakuga.

Aseri Vabaajakeskus on valla teine suur spordihoone, mis peab Kunda Spordikeskuse kõrval katma ära osaliselt Viru-Nigula ja peamiselt Aseri piirkonna inimeste vaba aja veetmise võimalused. Vabaajakeskuses osutatakse lisaks sportimisvõimalustele valla elanikele erinevaid teenuseid. Seal asuvad mitmete ametnike vastuvõtupunktid.

Samas hoones tegutseb ka piirkonna jaoks oluline Aseri Spordiklubi, mis edendab peamiselt lauatennist ja korraldab mitmesuguseid üritusi.

3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus

Piirkondliku sporditegevuse tegevusala (081024) kuludes on Viru-Nigula valla parimate sportlaste tunnustamine ja suuremate spordiürituste piirkondlike spordiürituste kulud, sh Viru-Nigula valla esindamine Eestimaa suve- ja talimängudel ja Lääne-Virumaa jooksusarja etappidel Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris.

3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused

Selle tegevusala (08107) all kajastatakse igapäevased kulud Viru-Nigula Avatud Noortekeskusele (Kunda Noortemaja, Viru-Nigula Noortetuba ja Aseri Noortekas).

Lisaks omavahenditele on kajastatud siin tegevusalal riikliku huvihariduse- ja huvitegevuse toetuse kasutamine. Tähelepanu on pööratud noortele suunatud huvitegevuse süsteemsele arendamisele ja olemasolevate võimaluste hoidmisele.

Tegevusala all on lisaks Avatud Noortekeskuse igapäeva tegevusele ja jooksvatele sündmustele kajastatud ka piirkondlikud noorsootöölased tegevused (õpilasmalev, noortevolikogu).

3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused

Tegevusala „Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused“ (081093) all on kajastatud Viru-Nigula valla vaba aja ürituste majanduskulud, toetused MTÜ-dele 54 000 eurot, ülevallaliste ürituste korraldamisega seotud kulud ning toetused treeneritele summas 28 100 eurot. Ülevallaliste ürituste kulud on täpsemalt kajastatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 11. Ülevallalised üritused 2024.

Vabariigi aastapäeva tähistamine	3500
Lusikapidu(2023 aastal sündinud beebidele)	2500
Valla jaanituli	8500
XXIII Mere- ja perepäev Kunda rannas	22000
Valla vanavanemate päeva tähistamine	500
Muinastulede öö	1000
Valla külaliste vastuvõtukulud (Viru-Nigula vallas)	10000
Rannaala elekter(suvised sündmused)	900
Muud üle vallalised sündmused(terrassikontserdid, simman, pika laua piknik jne)	5000
KOKKU	53900

3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu

Viru-Nigula vallas tegutseb kolm raamatukogu (tegevusala 08201) järgmistes tegevuskohtades: Viru-Nigula Raamatukogu, Kunda Linna Raamatukogu ja Aseri Raamatukogu. Ühine juriidiline keha Viru-Nigula valla raamatukogu.

Valla eelarvest kaetakse töötajate töötasud (Aseris kaks töötajat, Viru-Nigulas üks töötaja ja Kundas kolm töötajat), teenuse osutamiseks vajalikud majandamiskulud ja investeeringud ning osaliselt ka teavikute komplekteerimise kulud. Teavikute komplekteerimiseks lisandub täiendav riigipoolne eraldis.

3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus

Tegevusalal (08202) on kajastatud kulud Viru-Nigula valla kultuurikeskusele (Kunda linna klubi, Viru-Nigula rahvamaja, Aseri rahvamaja, Kunda tsemendimuuseum ja Viru-Nigula koduloomuuseum).

Kultuurikeskuse eesmärgiks on pakkuda erinevat huvitegevust ja sündmusi kogu valla elanikele ja külalistele. Kultuurikeskus toetab vallas tegutsevate klubide, seltside, huviringide jms. tegevusi ning osaleb massiürituste, festivalide, kontsertide, teatrietenduste, seminaride,

kursuste, konverentside, näituste, näitusmüükide ja teiste kultuuriprojektide korraldamises. Varasemast enam on püütud keskenduda stabiilsele huvitegevuse hoidmisele ja jätkamisele.

Alates 01.04.2022 on struktuuris muuseumid liidetud Viru-Nigula valla kultuurikeskuse alla. Muuseumi igapäevase töökorralduse eest vastutab uue struktuuri järgi kultuurikeskuse direktor. Muuseumi eelarve on alates 01.01.2023 Viru-Nigula kultuurikeskuse eelarve sees.

3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu

Selle tegevusala (08300) all kajastatakse valla ajalehe trükkimise ja lehe küljendamise ning muud väljaandmisega seotud kulud. Personalikuludes kajastub VÕS lepinguga tõlketeenuse sisseostmine.

3.7. Haridus (09)

Tegemist on kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga. Haridusvaldkonna kulude eesmärk on tagada Viru-Nigula valla lastele tingimused alus-, põhi- ja keskhariduse omandamiseks ning soodustada õpilaste huviharidusega tegelemist. Eesmärgi saavutamiseks peab Viru-Nigula vald ühte gümnaasiumi (Kunda Ühisgümnaasium), kahte põhikooli (Vasta Kool, Aseri Kool), ühte lasteaeda (Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke kolmes asukohas: Aseris, Kundas, Viru-Nigulas) ning ühte muusikakooli (Viru-Nigula valla muusikakool, asukohaga Aseri alevik ja Kunda linn).

Koostööd lasteaia- ja koolikohtade osas tehakse naaberomavalitsustega. Hariduse valdkonna kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel.

Tabel 12. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
09		HARIDUS	5 266 878	5 113 633	5 328 886	62 008
09	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	25 000	23 274	0	-25 000
09	41	SOTSIAALTOETUSED	0	1 833	1 500	1 500
09	45	MUUD TOETUSED	700	510	800	100
09	50	TÖÖJÕUKULUD	4 259 022	4 179 691	4 366 046	107 024
09	55	MAJANDAMISKULUD	982 156	908 318	960 540	-21 616
09	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	7	0	0
09110		Viru-Nigula valla laste aed "Kelluke"	1 296 730	1 239 510	1 320 559	23 829
09110	41	SOTSIAALTOETUSED	0	1 533	1 500	1 500
09110	50	TÖÖJÕUKULUD	1 128 552	1 066 706	1 136 959	8 407
09110	55	MAJANDAMISKULUD	168 178	171 271	182 100	13 922
0911001		Lasteaiakohad	25 200	23 240	24 000	-1 200
0911001	55	MAJANDAMISKULUD	25 200	23 240	24 000	-1 200
092120		Õpilaskohad teistes KOV	73 000	77 251	80 000	7 000
092120	55	MAJANDAMISKULUD	73 000	77 251	80 000	7 000
092121		Aseri Kool	949 505	911 578	940 522	-8 983
092121	50	TÖÖJÕUKULUD	777 470	771 906	790 522	13 052
092121	55	MAJANDAMISKULUD	172 035	139 672	150 000	-22 035
09212104		Aseri Kooli juhtimiskulud	50 000	49 798	55 000	5 000
09212104	50	TÖÖJÕUKULUD	50 000	49 798	55 000	5 000
092122		Kunda Ühisgümnaasium	1 199 568	1 178 780	1 174 460	-25 108
092122	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	25 000	23 274	0	-25 000
092122	50	TÖÖJÕUKULUD	1 014 871	1 008 025	1 031 000	16 129
092122	55	MAJANDAMISKULUD	159 697	147 474	143 460	-16 237
09	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	7	0	0
09212204		Kunda Ühisgümnaasiumi juhtimiskulud	64 500	64 461	74 000	9 500
09212204	50	TÖÖJÕUKULUD	64 500	64 461	74 000	9 500
092123		Vasta Kool	765 527	737 466	790 580	25 053
092123	45	MUUD TOETUSED	500	258	500	0
092123	50	TÖÖJÕUKULUD	658 100	654 001	690 000	31 900
092123	55	MAJANDAMISKULUD	106 927	83 206	100 080	-6 847
09212304		Vasta Kooli juhtimiskulud	50 000	50 524	55 000	5 000
09212304	50	TÖÖJÕUKULUD	50 000	50 524	55 000	5 000
092131		Kunda Ühisgümnaasium keskhariiduse otsekulud REV	123 000	124 440	143 000	20 000
092131	50	TÖÖJÕUKULUD	123 000	124 440	143 000	20 000
095104		Viru-Nigula valla muusikakool	374 390	371 710	382 500	8 110
095104	45	MUUD TOETUSED	200	252	300	100
095104	50	TÖÖJÕUKULUD	354 000	352 070	362 200	8 200
095104	55	MAJANDAMISKULUD	20 190	19 388	20 000	-190
09600		Koolitransport	92 429	83 723	93 000	571
09600	55	MAJANDAMISKULUD	92 429	83 723	93 000	571
09601		Koolitoit	341 563	340 288	353 100	11 537
09601	50	TÖÖJÕUKULUD	161 363	160 152	170 700	9 337
09601	55	MAJANDAMISKULUD	180 200	180 135	182 400	2 200
09800		Muu haridus sh hariduse haldus	51 165	48 872	51 165	0
09800	41	SOTSIAALTOETUSED	0	300	0	0
09800	50	TÖÖJÕUKULUD	41 665	42 390	41 665	0
09800	55	MAJANDAMISKULUD	9 500	6 181	9 500	0

3.7.1. Alushariduse valdkonna kulude ülevaade

Alushariduse valdkonna kulud kajastuvad eelarves tegevusalal 09110. Viru-Nigula valla lasteaiaid on ühtse juhtimise all. Juriidiline üksus Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke, mis tegutseb kolmes asukohas (Kundas- 9 rühma, Viru-Nigulas- 3 rühma ja Aseris- 3 rühma).

Prognoosi kohaselt käib 2024. aasta jaanuaris 118 Viru-Nigula valla last (lasteaedades 7 ja koolides 111 sh. 65 gümnaasiumi osas ja 46 põhikooli osas) teiste kohalike omavalitsuste lasteaedades ja koolides, kus koha arvestusliku maksumuse tasub Viru-Nigula vald. Lasteaedade kulu moodustab teistelt KOV-delt ostetud lasteaiakohtade kuludega, valla oma lasteaedade kuludega ühtse kulurühma, mille iga osa kulusid on suhteliselt raske ette prognoosida, kuna need sõltuvad perekondade konkreetsetest eelistustest.

Lasteaedade õpetajate töötasu on vastavalt volikogu otsusega seotud põhikooli õpetajate töötasu alammääraga. Õpetajate töötasu alammääraks täistööajaga töötamise korral on alates 01.01.2024. a. 1803 eurot (3,1%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär 2024. aastal on 90% riigi poolt kehtestatud pedagoogi töötasu alammäärast ehk 1622,7 eurot, magistriharidusega lasteaia õpetajal 100% ehk 1803 eurot.

Seisuga 10. november 2023 käis Viru-Nigula lasteaia Kelluke Aseri majas 30 last, Kunda majas 145 last ja Viru-Nigula majas 45 last. (kokku 220).

3.7.2. Põhihariduse valdkonna kulude ülevaade

Seisuga 10. november 2023 õppis Aseri Koolis 135 õpilast, Kunda Ühisgümnaasiumis 285, sh põhikooliastmes 248 õpilast ja gümnaasiumi osas 37 õpilast ja Vasta Koolis 87 õpilast.

Põhihariduse valdkonna kulud kajastatakse eelarves tegevusaladel 09212 ja 09213.

Valla eelarvest kaetakse lisaks riigi eelarvevahenditele kooli toitlustuskulud ja koolitransport. Valla eelarvest kaetakse ka gümnaasiumi pedagoogide, kooli juhtidele (osaliselt) ning õppealajuhatajate palgavahendid.

Kunda Ühisgümnaasiumi keskhariduse tööjõukulud kajastatakse tegevusalal 09213 ning põhihariduse kulu 09212.

3.7.3. Huviharidus (muusikakool)

Muusikakooli kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 095104.

Viru-Nigula valla muusikakoolis toimub õppetöö kahes majas: Kundas ja Aseris.

Kunda maja koolis on võimalik laulda lauluklassis ja õppida mitmel pillerialal, nt klaver, viiul, kitarr, löökpillid jne. Kunda majas õpib seisuga 10.11.2023 59 õpilast.

Aseri majas on ansambliklass ja toimub pilliõpe. Õppetöö koosneb individuaalõppest (põhipill) ja grupiõppest üldainetes ning ansambliklassis. Koolis saab õppida klaverit, akordioni, nuppakordioni, kitarr, balalaikat, kannelt, plokkflööti. Aseri majas õpib seisuga 10.11.2023 30 õpilast.

3.7.4. Koolitransport

Tegevusalalt „Koolitransport“ (09600) finantseeritakse otseselt õpilaste kooli transportimise kulud.

3.7.5. Koolitoit

Eelarvekirje „Koolitoit“ tegevusalal (09601) kajastatakse kulud lasteaia laste ja õpilaste toitlustamisele. Volikogu otsusega 29.12.2020 nr 191 korraldab alates 01.01.2021 valla üldhariduskoolides ja lasteaedades toitlustamist Viru-Nigula valla majanduskeskus.

Selle tegevusala personalikuludes kajastatakse kokkade, abikokkade, toitlustusjuhi, toiduvedajate (0,5 kohta) tööjõukulud ja majandamiskuludes toiduainete kulud, inventari kulud, korrashoiuvahendite kulud, koolituskulud, IT kulud jms.

Osaliselt katab neid kulusid tuludes toetusfondi eraldi vastava komponendi ulatuses. Kõik Viru-Nigula vallas elavad või õppivad põhikooli ja gümnaasiumi õpilased saavad koolilõuna tasuta. Viru-Nigula vallavalitsus maksab koolilõuna vahe (koolilõuna maksumus – riigi toetus ca 1 eurot päevas õpilase kohta koolilõuna kohta).

3.7.6. Muu haridus

Eelarvekirje „Muu haridus“ tegevusalal (09800) kajastatakse personalikuludes kulud haridust administreerivale personalile. Majandamiskuludes kajastatakse õpetajate päeva ürituse kulud, jõuluüritus õpilastele, meened külalistele, õpilaste tunnustamine jms.

3.8. Sotsiaalne kaitse (10)

Sotsiaalse kaitse valdkonna eesmärgiks on Viru-Nigula valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või leevendamiseks abi osutamine ja

sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Ülevaade sotsiaalvaldkonna kuludest on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 13. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
09		HARIDUS	5 266 878	5 113 633	5 328 886	62 008
09	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	25 000	23 274	0	-25 000
10		SOTSIAALNE KAITSE	1 425 449	1 299 950	1 494 739	69 290
10	41	SOTSIAALTOETUSED	660 739	590 004	798 000	137 261
10	45	MUUD TOETUSED	1 000	80	100	-900
10	50	TÖÖJÕUKULUD	310 679	301 446	333 343	22 664
10	55	MAJANDAMISKULUD	452 831	408 400	363 096	-89 735
10	60	MUUD TEGEVUSKULUD	200	20	200	0
1012101		Puuetega laste sotsiaalne kaitse	45 150	45 992	83 500	38 350
1012101	41	SOTSIAALTOETUSED	5 150	5 890	16 000	10 850
1012101	50	TÖÖJÕUKULUD	22 500	27 038	50 000	27 500
1012101	55	MAJANDAMISKULUD	17 500	13 064	17 500	0
1012102		Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	16 500	9 233	0	-16 500
1012102	41	SOTSIAALTOETUSED	16 500	9 233	0	-16 500
102000		Hooldekodud teistes KOV	331 398	325 869	480 000	148 602
102000	41	SOTSIAALTOETUSED	255 267	249 665	480 000	224 733
102000	55	MAJANDAMISKULUD	76 131	76 204	0	-76 131
102002		Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande keskus KOKKU	134 700	124 470	125 497	-9 203
102002	50	TÖÖJÕUKULUD	99 000	101 513	103 401	4 401
102002	55	MAJANDAMISKULUD	35 700	22 958	22 096	-13 604
10400		Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeasutused	247 400	229 302	240 000	-7 400
10400	55	MAJANDAMISKULUD	247 400	229 302	240 000	-7 400
104022		Sotsiaaltoetused sissetulekust sõltuvad	59 300	23 070	53 500	-5 800
104022	41	SOTSIAALTOETUSED	56 800	20 938	50 000	-6 800
104022	55	MAJANDAMISKULUD	2 500	2 131	3 500	1 000
104023		Sotsiaaltoetused sissetulekust mittesõltuvad KOV	39 000	23 010	26 000	-13 000
104023	41	SOTSIAALTOETUSED	33 900	22 270	25 000	-8 900
104023	55	MAJANDAMISKULUD	5 100	740	1 000	-4 100
104024		Matusetoetus	20 502	17 600	20 000	-502
104024	41	SOTSIAALTOETUSED	20 502	17 600	20 000	-502
10600		Eluasemeteenused sotsiaalsetele	5 000	2 845	3 000	-2 000
10600	41	SOTSIAALTOETUSED	5 000	2 845	3 000	-2 000
10701		Riiklik toimetulekutoetus RE	259 620	256 859	200 000	-59 620
10701	41	SOTSIAALTOETUSED	259 620	256 859	200 000	-59 620
10702		Muu sotsiaalsete riskirühmade l	1500	663	1 000	243
10702	41	SOTSIAALTOETUSED	1500	663	1 000	243
10900		Muu sotsiaalne kaitse	265 379	241 037	262 242	-3 137
10900	41	SOTSIAALTOETUSED	6 500	4 042	3 000	-3 500
10900	45	MUUD TOETUSED	1 000	80	100	-900
10900	50	TÖÖJÕUKULUD	189 179	172 895	179 942	-9 237
10900	55	MAJANDAMISKULUD	68 500	64 000	79 000	10 500
10900	60	MUUD TEGEVUSKULUD	200	20	200	0
		10	1 425 449	1 299 950	1 494 739	69 290

Valdkonna eesmärkide saavutamiseks osutab Viru-Nigula Vallavalitsus sotsiaalteenuseid ning maksab erinevatele riskigruppidele suunatud toetusi (nii KOV poolt makstavad toetused nn lokaalsed kui riiklikud toetused). Sotsiaalteenused ja toetused jagunevad eelkõige järgmiste tegevusalade peale:

- ✓ 10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse
- ✓ 10200 Muu eakate sotsiaalne kaitse
- ✓ 10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandenasutused
- ✓ 10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse ja matusetoetus
- ✓ 10701 Riiklik toimetulekutoetus
- ✓ 10900 Muu sotsiaalne kaitse.

Sotsiaaltoetuste eelarve koostamisel on arvestatud põhimõttega, et kohaliku omavalitsuse kohustuseks on tagada sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu abi ja muu sotsiaalabi andmine isikutele, kelle elukohaks on rahvastikuregistrisse kantud Viru-Nigula vald (SHS §5 lg 1). Sotsiaalhoolekande seadus (SHS) sätestab 13 sotsiaalteenust, mille tagamine on kohaliku omavalitsuse üksusele kohustuslik. Samuti tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel vajadusel tagada muu abi kui see on isiku toimetulekuks vajalik.

Järgnevalt on toodud detailsemalt ülevaade iga tegevusala kaupa osutatavate sotsiaalteenuste ja antavate sotsiaaltoetuste kohta.

3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Sellel tegevusalal (10121) kajastatakse puuetega inimeste toetuste kulu ja eriotstarbelist sotsiaalmaksu puudega lapse ja täiskasvanu hooldajatele.

Puuetega laste teenuste osutamiseks ja toetuste maksmiseks kasutame peamiselt riigieelarvelisi toetusfondi vahendeid ja ESF-i vahendeid.

Raske või sügava puudega isiku ja/või lapse hooldajatoetuse regulatsioon on kehtestatud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 28 ja Viru-Nigula Vallavalitsuse 03.02.2022 määruse nr 2 „Viru-Nigula valla sotsiaalteenuste osutamise kord ja teenuste hinnad“ § 5 ja § 6 alusel.

Hooldajatoetust makstakse Viru-Nigula Vallavolikogu 28.02.2022 määruse nr 6 „Sotsiaalhoolekandeline abi korras makstavate toetuste määrade kehtestamine“ § 1 punktide 7-10 alusel.

3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10200) alla kuuluvad hooldekodude kohatasud ja Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus.

Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskuse alla kuuluvad omakorda Viru-Nigula turvakorter ja Kunda Päevakeskus.

Kunda Polikliiniku tegevuskulude all on majandamiskulud Kundas tegutseva perearsti jaoks. 2024. aastal on plaanis Kunda perearst kolida Mäe tn 11, valmimas on Kunda perearsti keskus. Kulud täpsustatakse lisaeelarvega.

Viru-Nigula vald on paigutanud omasteta eakaid üldhooldusteenusele (hooldekodudesse), mis kuuluvad erasektorile.

1. juulist 2023 jõustus hooldereform. Kui seni oli inimese katta olnud 100 protsenti hooldekodu kohatasust, siis alates 1. juulist 2023 jaguneb kohamaksumus teenust vajava inimese ja kohaliku omavalitsuse vahel. Reformiga annab riik omavalitsustele lisaks nende senisele rahalisele panusele täiendavad rahalised vahendid pikaajalise hoolduse korraldamiseks.

Viru-Nigula vald tasub igakuiselt hooldekodu kohatasust hoolduskulu osa, kuid mitterohkem kui Viru-Nigula Vallavalitsuse korraldusega kehtestatud hoolduskulude piirmäär 650 eurot.

Klient tasub igakuiselt hooldekodu kohatasu katteks 95% omavanaduspensionist, millega kaetakse majutus, toitlustus ja muud isiklikud kulud ning puudujääv osa hooldekodu kohatasust kaetakse seadusjärgsete ülalpidajate poolt või nende puudumisel Viru-Nigula vald.

Viru-Nigula vald ostab teenust alljärgnevatelt hooldekodudelt:

1. Südamekodud AS
2. MTÜ Lille Turvakodu
3. OÜ Nemesten
4. SA Kiviõli Tervisekeskus
5. MTÜ VAHTRA HOOLDEMAJA
6. Viru Haigla AS Tapa Pihlakodu
7. Viru Haigla AS Viimsi Pihlakodu
8. Alutaguse Hoolekeskus SA
9. Väätsa eakate kodu
10. Imastu Hooldekodu OÜ
11. Eakate kodu Rakvere
12. Benita Kodu AS
13. Tartu Eluringikeskus OÜ
14. OÜ Westender

Kokku viibib hooldekodudes 71 isikut, 26 isiku ülalpidamiskulud hooldekodudes katab vald.

3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused

Antud tegevusalal (10400) kajastuvad asendus- ja järelhooldusteenusel viibivate laste teenuse kulud. 2023. aasta detsembri seisuga viibib asendushooldusteenusel 7 last ja järelhooldusteenusel ei ole ühtegi isikut. Eelarvesse on summa planeeritud vastavalt tegelikele kuludele.

Vastavalt sotsiaalhoolekandeseaduse § 156 lg 3⁴ määratakse vastavalt riigieelarve võimalustele toetus kohaliku omavalitsuse üksustele asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksus võib kasutada käesoleva paragrahvi lõikes 34 nimetatud toetust asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Riigieelarvest eraldatava summa suurus selgub toetusfondi määрусega peale riigieelarve kinnitamist.

3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Muu perekondade ja laste sotsiaalse kaitse kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 10402.

Sissetulekust mittesõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 2 alusel. Sissetulekust sõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 3 alusel.

Siia tegevusala alla kuulub ka riigieelarveline ja omavahenditest makstav matusetoetus (riigi juhendi alusel).

3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus

Riikliku toimetulekutoetuse tegevusalal (10701) kajastatakse toimetulekutoetuste kulu, mille katteallikaks on tulude poolel samas summas toetusfondi eraldise komponent.

3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10900) all kajastatakse sotsiaalse kaitse majandamiskulud ja personalikulud. Personalikuludes kajastatakse sotsiaalosakonna juhi, sotsiaaltööspetsialisti, lastekaitse spetsialisti, lastekaitse-ja eestkostespetsialisti, peretöötaja, sotsiaaltoetuste spetsialisti töötasud. Siin on planeeritud Aseris, Kundas ja Viru-Nigulas asuvate sotsiaalosakonna ruumide ülalpidamiskulud. Lisaks on siin vahendid sotsiaalteenuste (sh erinevad nõustamisteenused) osutamiseks ja projektide omafinantseeringuks.

4. INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse all on kajastatud põhivara müük, põhivara soetus (kululiik 15), põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseerimised (toetused), finantskulud- ja tulud. Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimised kajastatakse eelarves kululiigiga 4502 (hajaasustuse programm).

Investeeringustegevus kokku (= investeeringustegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -224 232,48 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+) 150 000 eurot, intressitulud (+) 3 000 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-) 12 962 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-) 150 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-) 2 262 774,48 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+) 1 048 504 eurot.

Tabel 14. 2024. aastaks planeeritavad investeeringuobjektid on järgmised:

	Eelarve 2024				
Nimetus	Toetus/muu/omavahendid	Kokku	Laenu võtmine	Tegevusala	Info
Kalvi rand	50 000	90 000	40 000	049002	2023 ületulev tegemisel
Viru-Nigula kogukonnamaja energiatõhusus (ehitus)	445 052	674 322	229 270	049002	2023 ületulev tegemisel
Pindamine	0	200 000	200 000	04510	Eelarvestrateegia
Pargi tänav	0	750 000	750 000		Eelarvestrateegia
Kergtee Padaorg-Viru-Nigula Saeveski	500 000	420 000	174 789	04510	2023 ületulev tegemisel
MATA projekt -Kunda terviseraja projekteerimine +mõõdistamine	53 452	78 452	25 000	049002	Eelarvestrateegia
Mäe 11 hoone ehitustööd	50 000	50 000	0	049002	Eelarvestrateegia

Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimise (hajaasustuse programm) kulud kokku on planeeritud 0 eurot, kululiik 4502, toetus ja omafinantseering lisatakse lisaeelarvega 2024.

5. FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuses kajastatakse finantseerimistehingud. Finantseerimistehinguteks on laenude võtmise ja tagasimaksmise kajastamine. 2024. aastal on planeeritud laenu tagasimaksed summas 1 991 000 eurot, sh balloonmaksed 1,6 miljonit, mis jaguneb järgmise 10 aasta peale (kohustuste osakaal ei muutu, vt tabel 15).

Laenu võtmine 2024. aastal sisaldab varasemate laenude balloonmaksed (kaks varasemat laenu Swedbankis) 1 620 110,55 eurot (uue intressiga 1,13%+6 kuu euribor, enne 1,13% ja 1,21%).

Tabel 15. Finantseerimistegevus 2023-2024.

Nimetus	Eelarve 2023	Eelarve 2024
FINANTSEERIMISTEGEVUS	1 000 000	1 041 059
Kohustuste võtmine (+)	1 350 000	3 032 059
Kohustuste tasumine (-)	-350 000	-1 991 000

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulude ja kulude vahe ehk põhitegevuse tulem on 2024. aastaks planeeritud 6 837,36 eurot. Investeeringustegevuse maht on kokku -1 224 232,48 eurot. Sellest nähtub, et põhitegevuse tulem ei kata investeeringustegevust. Investeeringusobjektide omafinantseering on plaanis katta pangalaenuga.

Laenukohustuse võtmist reguleerib KOFS. KOFS-i järgi tohib netovõlakoormuse ülempiir olla aastatel 2024 (80%)-2027 (vähenedes kuni 65%), summaliselt 8,5 miljonit eurot 2024. aastal. Viru-Nigula valla prognoositav netovõlakoormus 2024. aasta lõpuks on 3,7 miljonit eurot ehk 34,54% põhitegevuse tuludest, mis on vastavuses KOFS-i nõuetega. Vabaks netovõlakoormuseks jääb veel ligikaudu 4,9 miljonit eurot. Samas põhitegevuse tulem ei kata laenukoormust.

Viru-Nigula valla võlakohustused seisuga 31.12.2023 on kokku 2 747 345 eurot. Viru-Nigula valla prognoositavad võlakohustused seisuga 31.12.2024 on 3 788 404 miljonit eurot.

6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga ja saldo vähenemine miinusega.

2023. aasta rahaliste vahendite lõppsaldoks kujunes 169 880,57 eurot. 2024. aasta lõpuks on prognoositav raha jääk 77 539,66 eurot.

